

ELS CINGLES

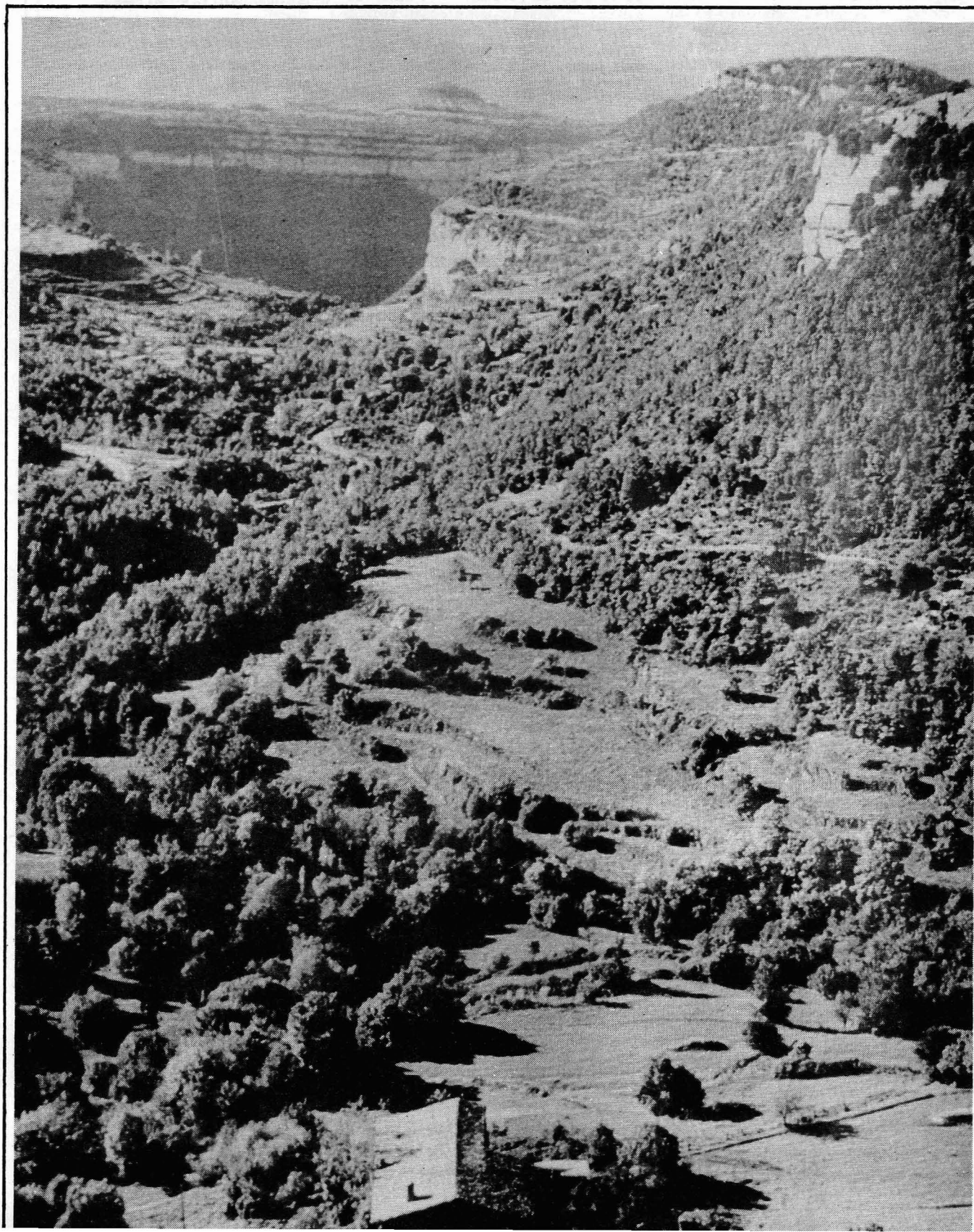
trimestral

any III

TAVERTET

agost 1982

nº 11

numeros endarrerits

Número 0 - Gener 1979. Els darrers cent anys a Tavertet - 1 — Històries d'U — Com és una mina d'urani? — Malalties del vedells lactants — Vinguda dels Reis a Tavertet — L'ensenyament a Tavertet — Comunicació — Noticiari breu.

Número 1 - Abril 1979. Els darrers cent anys a Tavertet-2 — Bans curiosos — Les eleccions a Tavertet — Els goigs del Roser. Breu estudi musical i històric — Algunes malalties dels conills — Col·laboracions: La pinya — Els subnormals — Amic caminant — Déu vos guard a Tavertet — Noticiari breu.

Número 2 - Juliol 1979. Els darrers cent anys a Tavertet-3 — Bans curiosos — La capella de Sant Corneli — L'agullola de Sant Joan de Fàbregas — Amic caminant — Racó del poeta — Noticiari breu.

Número 3 - Octubre 1979. Els darrers cent anys a Tavertet-4 — Urani: estudi dels mapes de la Chevron — Influència de la llum en la cria dels conills — La Festa Major — Estampes del Cabrerès — Amic caminant — Reportatge — Liqueuries — Bans curiosos — Noticiari breu — Racó del poeta — Encreuats.

Número 4 - Febrer 1980. Els darrers cent anys a Tavertet-5 — Racó del poeta — Liqueuries — L'art de fer carbó — Encreuats — Amic caminant — Estampes del Cabrerès — Bans curiosos — Noticiari breu.

Número 5 - Agost 1980. Els darrers cent anys de Tavertet: La tardor-1 — La serp de l'Avenc — La colla del Serat del Vent — Amic caminant — Cartes dels lectors — Estampes del Cabrerès — Encreuats — Bases del concurs literari.

Número 6 - Desembre 1980. Els darrers cent anys a Tavertet: la tardor-2 — Cartes a la Redacció — Cuina popular — Els arbres del Collsacabra — El Collsacabra viscut — Emigració de pagès — Els primers estiuejants — Racó del poeta.

Número 7 - Juny 1981. Els darrers cent anys a Tavertet: l'hivern-1 — Xerrada amb Mercè Homs — Racó del poeta — El forat del Vent — Amic caminant — Noticiari breu.

Número 8 - Agost 1981. Els darrers cent anys de Tavertet: l'hivern-2 — Premis del concurs literari: -Els déus de les altures i de les baixures — Canvien els costums — Racó del poeta — Sant Corneli — Els animals salvatges en el Collsacabra — Amic caminant.

Número 9 - Gener 1982. Els darrers cent anys de Tavertet: l'hivern-3 — L'ermita de Sant Corneli — Troballa de la creu de l'Abeia — Pobre rosinyol — Xerrada amb Josep Subiranes — Troballes arqueològiques a Tavertet — Concurs literari — Per als més joves: Entrevista a la mestra de Tavertet.

Qui vulgui exemplars endarrerits, els pot demanar a la Redacció (plaça de la Diputació, 1, Tavertet - Barcelona). Els seran enviats per correu. Preu: 100 pessetes l'exemplar, despeses incloses.

La subscripció a la revista és per quatre números anuals, al preu de 400 pessetes. Envieu-nos la vostra adreça i digueu-nos a partir de quin número (inclusivament) la voleu rebre.

Per pagar, podeu fer-ho mitjançant gir postal, a nom de Jordi Sanglas, o per correu, amb taló "al portador", sempre a l'adreça indicada de la Redacció, a Tavertet.

EDITORIAL

El mes de Gener de l'any 79, en la nostra primera editorial, deiem:

"...Aquesta publicació trimestral que avui neix, amb els millors desitjos de ser útil i de ser camí de comunicació per a tots nosaltres..."

En aquest estiu 82, tres anys després, intentem recuperar una mica la nostra pròpia història, i ens donaríem per satisfets, si l'utilitat que nosaltres preteníem, s'hagués realitzat amb una mica de companyia, en les hores que estem lluny d'aquestes cingleres, o bé en les hores en les que recordem les bones estones passades.

Ens donaríem també per satisfets, si la comunicació de les pàgines de la revista, ens hagués traslladat aquelles anècdotes i opinions, de totes les persones vinculades a Tavertet, que evidentment, no sempre són les mateixes que les dels responsables de la revista.

Deiem també l'any 79,

"...Procurarem fer-lo extens, en els valors culturals i socials..., fer una autocrítica de les activitats, tan municipals, econòmiques, cíviques, etc..."

Tres anys després, entenem que els valors culturals i socials que la revista ens ha traslladat, no

ELSCINGLES. Publicació trimestral

Redacció i administració: Plaça de la Diputació, 1 - Can Nazari - Tavertet (Barcelona) - Tel. 856.50.80

Redactors: Jordi Sanglas, Jordi Mas i Caballé, Neus Roquer i Jofre, Rosa Maria Pujol, Joan Reixach i Curtó.

Imprimeix: CopiArt, S.A. - Villarroel, 81 - Barcelona-11

Dipòsit legal: B. 8.390/79

Fotografia de la portada:
traportada i interior, Jordi Sanglas.

Con-

La redacció de la Revista no es fa responsable del contingut dels treballs que hi apareixen signats, ja que aquests reflecteixen únicament els criteris de llurs autors.

són d'un rigor científic, però sí que estem convençuts, que són populars, i per nosaltres, el contingut d'aquesta paraula és molt important, possiblement el més vàlid, en el procés de descentralització de les arrels de la cultura, doncs si aquesta no està al servei de l'home, s'ens fa molt difícil entendre-la. La revista ha intentat fer coneixer els fets vius que tenen lloc en aquestes contrades, que entenem que aquests són els vàlids, i els que donen les bases per a definir la nostra cultura.

També parlàvem de l'autocrítica, si bé aquesta ha estat ben modesta, la revista hi ha estat sempre oberta del tot. Ha estat una finestra que potser no s'ha utilitzat tot el que es podia, però l'eina, l'hem posada a la vostra disposició.

Acabàvem aquella editorial de l'any 79, dient:

"...Tothom està convidat a col.laborar, tan culturalment, com econòmicament..."

Avui, us podem traslladar les mateixes paraules, tots hi sou convidats, l'eina continua estant a la vostra disposició. Com sempre, estem al vostre servei.

Insistim en que a les pàgines de Els Cingles, hi tenen cabuda tots els comentaris i articles, per contradictoris que puguin ser els criteris que defineixin el contingut dels mateixos. Per sobre de tot, som persones, i com a tals, lliures i mereixedors del respecte que la nostra condició humana demana, a qualsevol poble civilitzat.

HISTORIA

ELS DARRERS CENT ANYS A TAVERTET - LA PRIMAVERA (2).

Aquí faltaria fer esment dels goigs que es cantaven.

Encara que ja se n'ha parlat, crec que aquí també hi escàu, i, potser, remontant-me una mica més endarrera, fer una mica de detall sobre els

goixaires del Roser, concretant més el com, fins no fa molts anys es componia el grup dels esmentats cantaires. Encara que ningú pot recordar els seus orígens, però sí que hi ha un testimoni que la tradició ha de ser molt antiga,

ja que en temps de la joventut dels meus pares, encara usaven capa i barret de capa, indumentària tradicional i típica dels goixaires, però que jo no vaig pas veure-la usar mai, puix que s'havia hagut d'abandonar per vella i es-

quinçada. Per tant, i sabent que sols servia una vegada a l'any, podem pensar que faria molts anys que s'usava, i qui sap si era del primer equip.

El grup, doncs, es componia de sis homes. A més, hi solia haver un músic; unes vegades amb violí, d'altres amb acordió, havent-se d'atendre a allò que trovaven, però aquest era llogat. Els goixaires eren els dos pabordes del Roser que estaven en servei i els dos que havien de servir l'any següent, que els actuals ja havien hagut de cercar abans del Ram. Sempre els pabordes eren dos, o sigui, el de pagés i el de carrer, ja que, com que havien d'encendre els ciris de l'altar del Roser a les misses dels dies de festa, el de carrer ho solia fer a la missa matinal i el de pagès a la missa major. Després hi havia el fadrí del ciri, que aquest tan era que fos de pagès com de carrer, i que, si mal no recordo, tenia l'obligació d'encendre el ciri, pasqual durant el temps que s'encén. Aquest, doncs, també formava part del grup dels goixaires, junt amb el que s'havia hagut de cercar per l'any següent, i, així

d'aquesta manera, es feia el grup de sis, que talment era una cadena ben organitzada.

El recorregut dels goixaires no ers pas del tot lleuger, ja que encara que es fes amb dos dies, majorment el segon, no es podia pas dir que fos de sol a sol, sinó que era de fosc a fosc.

fosc, a la Rectoria. De gana ni set no se'n passava pas, ja tret d'algunes coses de les més petites, molt poques, en totes les altres es menjava i es bevia alguna cosa. Començant amb la xocolata desfeta i coco a Monteis, i, seguint allà on no hi havia llengonissa hi havia galetes o coca, amb el corresponent anís

- Goixaires del Roser. Diumenge de Pasqua de 1.981.

El primer dia, o sigui, el dia del Ram a la tarda, es feia sotarroca, que en algun temps hi deuria haver nou o deu famílies. El dissabte de Pasqua es feia a la resta de la parròquia, i era més pesat, que encara de fosc ja es cantava a Monteis, seguint l'Avenc, Rajols, la Cau, i així fins a Subiranes i el Noguer i, de tornada, el Sunyer, Sot de la Vall, tot el poble i, acabant ja

i vi bo i el porró a cada casa; a la serra s'esmorzava amb sopes, monjetes i algun tall; i el bon arroz amb conill al Nogué on es dinava, podent fer bones postres i les corresponents copetes a la Rasereda, les Baumes i el Sunyé on no mancava el cafè, encara que potser ja s'havia fet abans d'arribar-hi.

I així, continuant amb aquests tractaments, cada vegada

estenien més ganes de cantar, però el cor més descafeinat i el comportament no del tot adient als cantaires de la Verge del Roser. El mateix tractament del recorregut del dissabte de Pasqua es trobava en el del dia del Ram, en el qual tampoc feien estalviar res.

La paga, que així s'anomenava, solia consistir en ous generalment i alguns donaven diners. Les cases més petites solien donar mitja dotzena d'ous i les més grans dues dotzenes, i així escalonades.

Els ous que es recollien, el diumenge de Pasqua, després de la missa major, es rifaven a la plaça amb dues virales, una de les quals, segons havia sentit dir, era del turrinaire que hi havia hagut al poble.

Els mateixos goixaires, llavors, eren els administradors de la col·lecta amb la qual pagaven la beguda que feien el diumenge de pasqüetes, junt amb el músic, que consistia en truites a dojo, amanit, galetes, ametlles torrades, i la copa al darrer. Crec que prou la tenien ben merescuda, ja que a més d'haver fet un recorregut tan llarg, tots hi havien emprat el jor-

nal. Llavors, després d'haver pagat al músic, el que quedava ho donaven al senyor Rector per la parròquia o pel culte de la Mare de Déu del Roser.

Com sabem, encara avui continua la cantada dels Goigs del Roser en algun baral de cases de pagès i dins del poble i la jugada d'ous a la plaça major amb virales; i ens n'hem d'alegrar molt que així pugui ser.

Però degut a les circumstàncies de l'època, com tantes altres coses, això ha fet un canvi: ja no té aquell tipisme tradicional, ja ha perdut part d'aquella flaire muntanyenca d'altres temps; degut al despoïment pagesívol, ja no són aquells pavordes del Roser que cada any es renovaven, fruit d'una comunitat parroquial en algun temps molt floreixent. Gràcies, però, a l'ajuda dels senyors de la ciutat que s'han guarnit el niu de redós al redós del poble i que amb tant d'entusiasme i desinterès hi col·laboren, i a l'interès i ferma voluntat dels pocs feligresos del poble que encara que mai es puguin rellevar, no perden la paciència ni l'entusiasme i, finalment, a la bona fe

i l'abnegació tradicional del Mossèn que és el pilar que aguantava l'edifici.

Fa uns quants anys que es va perdre la jugada d'ous de la segona Pasqua a benefici del culte a la Mare de Déu del Cor. Les dues pabordesses del Cor, feien la capta dels ous per tota la parròquia. La de carrer feia el poble i fatarroca i, la de pagès, els altres verals.

Tal volta seria bo tornar a posar en pràctica tal tradició i costum, ja que el culte a la Verge del Cor no ha quedat pas arraconat, sinó tot al contrari, podria ser una ajuda a les despeses de protecció de l'antiga i venerada imatge, i fer així reviure una festa tradicional del poble per atreure els fills de la terra a reviure junt amb els que hi queden, recordances d'altres temps.

Molt piatoses i de grats records eren les festes de sant Isidre i del Roser en les que es feia la processó portant les respectives imatges amb el que en deien el tabernacle, típicament enramat amb flairoses flors que donaven aspecte festívol i profunda espiritualitat.

Dec recordar també

que uns anys enrera no hi havia ni una sola casa de pagès, que , per Sant Isidre, o sigui, el dia abans al vespre, no fes el fogaró. Donava goig cinquanta anys enrera quan la il.luminació elèctrica era reduïda, mirar des d'aquí en tal dia, la Plana de Vic que d'un cap a l'altre era corulla de fogarons; talment com si els hi hagues sin sembrat, donant un aspecte meravellós i encisador. Com a festa atractient en aquesta contrada ressaltava molt l'aplec de Cabrera el diumenge de la Trinitat, o sigui, el diumenge després de la segona Pasqua. Era	un dia molt apropiat pels pastors: després de visitar la Mare de Déu, podien comprar les esquelles necessàries per esquellar els seus remats de vaques i ovelles, ja que durant l'any sempre se'n perdien i era necessari renovar-les. Cap any no hi mancava l'esqueller de Sant Pere de Torelló, que tenia fama de ser el millor esqueller conegut, puix que tenia el secret per donar el so que ningú més el coneixia. També hi acudien molts caps de casa o matrimonis amb la mainada, ja que hi havia molta devoció a la Verge i, al mateix temps, era un	dels pocs dies de l'any que els era propici per esbargir-se una mica, sortint un poc de la vida monòtona de cada dia. El jovent, a més, aprofitava per quedar-se una estona a la tarda a les ballades de Cala Rotllada. Penso poder donar per finit el capítol, ja que crec haver fet esment del més rellevant, dintre la vida pagesa d'aquesta contrada durant la temporada primaveral, i que en gran part a passat a la història. JORDI SANGLAS.
---	---	---

concurS

L'AGULLOLA DE RUPIT

MIQUEL BANÚS

Cada terra, cada país té les seves grans o petites històries, les seves llegendes, i Rupit no podia ser menys.

L'Agullola és una penya descomunal, talaia insuperable, penjada en la cinglera que en més de quaranta quilòmetres va de Coll de Condreu, passant per Tavertet, fins més enllà de sant Pere de Casserres.

Aquest gran penyal anomenat Agullola, o petita agulla comparada amb el

Cavall Bernat, jo l'he batejat amb el nom de "Mugró de Catalunya".

Fins fa pocs anys, sols els excursionistes, els aimants de la natura, podien tenir el goig de visitar-la, ja que no hi portava cap carretera ni pista forestal. Sols hi arribaven camins de mules. Avui una pista forestal que va de Rupit fins a Sau passant per l'església romànica de sant Joan de Fàbregues, escurça el camí a peu uns trenta mi-

nuts.

Doncs bé. la llegenda que ha arribat fins a nosaltres explica que:

"Hi havia per aquestes contrades un gegant terrible i cruel. No parava d'espantar tota la gent, bona, senzilla i treballadora que habitava aquestes verals. Se'ls emportava les ovelles, els ramats i fins i tot havia atropellat algun pastor. La gent, tota esporuguida, vivia sempre amb la por,

amb l'ai al cor.

Un dia es reuní tota la gent i parlà de com ho farien per defensar-se d'aquest gegant. Veient que tots els medis humans eren fallible, invocaren l'ajuda divina. Déu escoltà la seva pregària i els envià com a protector l'arcàngel sant Miquel.

Un jorn sant Miquel i el gegant, que no era altre que Lucifer, tingueren un terrible combat; aquest, en veure's ja vençut i derrotat, abans de

tornar-se'n a l'eternal abim, oosà un peu al cingle del Far i l'altre al ola Boixer, agafà l'espasa i la clavà amb tanta fúria sobre la cinglera de l'Agullola, que aquesta es migpartí i quedà formada aquesta penya que té el nom de "Agullola de Rupit".

Encara recorda aquests fets el Castell de l'Embestida, que fou l'escenari on tingué lloc aquesta aferrissada lluita.

Abraonats en cruel guerra, caigueren cinglera

avall. Avui encara es poden veure en les penyes de roca viva del grau de Sallent les petjades de sant Miquel i les ungla des del dimoni que feren en rebotre en la zigzag del camí que baixa el grau. No gaire avall del Salt de Sallent hi ha el gorg de la Trapa i per aquest forat és per on el dimoni, vençut i esporuguit, s'esmunyí cap a l'infern.

l'Agullola de Rupit.

Vetllant les Guillerries, quan el massís més s'allunya com far que el mariner tant busca en negra nit, trobareu l'Agullola, mugró de Catalunya, penjada entre els cingles molt a prop de Rupit.

No és filla de la terra, és joia de l'Olimp deivalla del Bon Déu quan per aquí passà. Mireu-la que eixerida, com tramunta l'abim, el qui la veu un dia, ja no l'oblidarà.

Jeuen als seus peus pedres capbussades que una veu apocalíptica estimbà rostos avall amb esgarrifosos xiscles, del cingle arrencades i que avui la riera els serveix de mirall.

Hi ha pedra que clavà arrels enmig la terra
coberta de verda heura i alzinars de tronc gruixut,
que en altre temps serviren de refugi en temps de guerra
al vianant que passava cansat i esmaïerdut.

Estava jo un dia, contamplant la cinglera
dessota d'unes penyes que a les Blames hi ha,
quan vingueren a ma pensa, rondalles d'anys enrera
i que si m'escoltéssiu, ara us vaig a contar:

"Quan temps era temps, vivia per aquestes contrades
un gegant fer i terrible que ho espantava tot,
devorava pastors, ovelles i totes les ramades,
dels monstres que hi havia, sens dubte era el pitjor.

La gent tota esverada deia que era el maligne
i en veure's impotent, aixecà els seus ulls al cel:
'Oh Déu dels nostres pares, feu que del cel vingue
aviat a defensar-nos l'arcàngel sant Miquel'.

I Déu, bondadós, s'apiadà d'aquesta gent senzilla
que del mas a l'ermita anava sens parar.

A la masia treballant, per guanyar-se la vida
i a l'ermita, humil, per al seu Déu pregar.

Em

Embolcallat d'espessa boira, sortí de la muntanya
un udol terrible, infernal i esfereïdor
seguit d'un estrany tuf que a ningú no enganya
i la gent, esmaïerdua, pressagiava el pitjor.

Es congriaren glops de boira amb estranya figura
formant un núvol negre, terrible i fimbrejant
es capgirava i retorçava, cargolant-se amb bravura
i amb deliri terrible l'espai fetejant.

Posant una petjada al final del llarg del cingle
que fins al Far s'enfila amb inacabable greny
i l'altre al Boixer altívol, digué: 'Que vingue
aquell que dels dos cregui que tingui més seny'.

I agafant l'espasa, amb foc d'infern trempada,
amb braç ferm i altívol, al vent la féu brunzir
deixant-la caure al cingle, i sols d'una vegada
caigué sobre la penya i el cingle mignartí.

L'espasa, en colpir amb la penya forta i nua
encengué una foguera semblant a un feréstec llamp
i el dimoni content, brandant la llarga cua
esclatà una rialla contenta i triomfant.

El llamp amb tota fúria encengué pedres i boscos
i un tuf de foc i sofre la vall tota emlenà
i les masies, amb el quintà i els camps a trossos;
semblava que del món, la fi hagués arribat ja.

Les pedres capbussant-se rodolaven pel precipici
esmicolant alzines, estavellant penyals
talment com la trompeta, marcant el gran judici
fos ja aquí arribada, i amb ella tots els mals.

--"Oh esperit del mal, del cel rebutjada escòria,
calla, t'ho mano, la teva infernal veu.
Fa segles et vaig treure, derrotat de la glòria
i avui de la terra et trec, en nom de Déu".

Agarbonats i a canbussons des del Castell de l'Envestida
fins al gorg de la Trana on s'empassà vençut i esporuguit,
semblava un cavall que hagués perdut la brida
quan al foc etern caigué, seguit d'infernal crit.

--"La teva obra no has pogut complir, oh esperit maligne,
has dat a la muntanya un immaculat mugró,
de tots serà preuat, i de les Guillerries serà el signe,
el brodaran en sedes enmig del seu pendó."

Quan Miquel hagué parlat, la tempesta tornà enrera,
bufant la tramuntana els núvols s'emportà.
Els raigs del sol il·luminaren el llarg de la cinglera
i l'arc de sant Martí al cel pintat quedà.

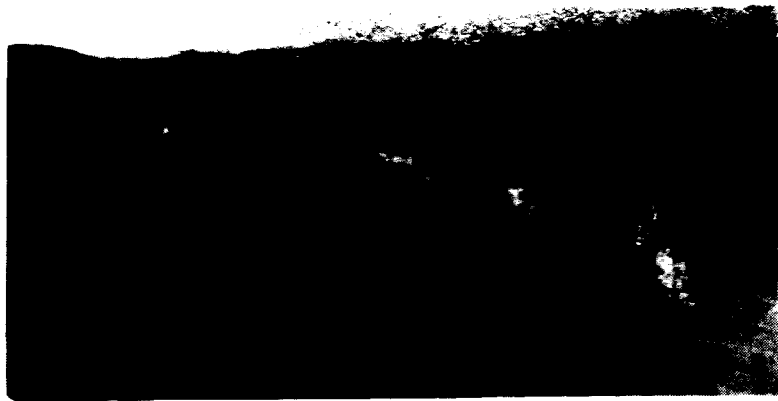
La pau i la bonança tornà a habitar la terra,
la gent tornà a la feina sense angoixa ni neguit.
Aquesta és la història d'una infernal guerra
que així deixà formada l'AGULLOLA DE RUPIT.

TAVERTET I ELS SEUS CONTORNS

Tavertet està situat a l'extrem meridional de l'altiplà del Cabrerès; a 1.197 m. d'altura al Puig de Cortils i a 852 m. al Pla del Castell, a la part del migjorn del poble hi ha una llarga conglera que continua vers al nord-est fins els cingles del Far, la qual assenyala el límit entre les Guillerries i el Cabrerès.

El municipi es compon de Tavertet i les anti-

-Riera de Balà.

gues parroquies següents
Sant Miquel de Sorerols,
Sant Bertomeu Sesgor-
gues i Sant Vicenç Sar-
riera.

Per la seva altitud gaudeix de bon clima; ja que a l'hivern gairebé no hi ha mai la boira, cosa molt freqüent fins al peu del cingle.

Des de Tavertet hom pot contemplar unes meravelloses vistes. Mirant al sud veurem una gran part de les Guilleries fins al Montseny; des del Pla del Castell es veu la major part del Pantà de Sau. Però el lloc de Tavertet des del qual es gaudeix d'una millor vista panoràmica és la "Roca Llarga" al nord-est de l'Avenç. Al damunt d'aquesta roca hi ha un vèrtex geodèsic; des d'aquí, en un dia clar, podem veure perfectament la badia de Roses, la muntanya de la Mare de Déu del Mont, el Canigó, Coll d'Ares, Martinet, Pedraforca, Montserrat, Montseny i molts d'altres llocs d'extraordinà

ria bellesa.

Quan després d'un camí molt bonic arribem al poble de Tavertet ens sembla un lloc poc escaient, veiem camps, pedres, algun arbre petit...

Talment sembla un indret mancat d'atractiu, però no és així. Els qui som de fora de seguida que baixem del cotxe ja ens adonem que no és així. Ens acostem a la vora del cingle i mirem vers les Guilleries, no ens cansaríem mai de tafanejar tots els raconets que ens envolten. I si a més de contemplar tot el que es veu des del peu del poble ens decidim a fer una caminada, no pas gaire costosa, a poca distància veurem que la naturalesa ens ofereix un paisatge fabulós i encisador. La flora que hom hi pot estudiar amb tots els detalls és molt diversa: plantes medicinals, arbusts, mates, arbres, lianes... alguns exemplars són els següents: **ARBRES:** alzina, roure, pollancre, pi, om, frei-

xe, àlber, trèmol, bedoll, faig, auró, blada, saule, gatsaule, tell...

ARBUSTS: boix, olivella, avellaner, bruc, arç blanc, aranyoner, saüquer, ginebre, lligabosc, aloc, arboç, ginesta...

MATES: argelaga, bronsa, gavarrera, sabina...

LIANES: heura, vidalba, esbarzer, arítjol...

Herbes i altres **PLANTES MEDICINALS:** fari-gola, fonoll, orenga, tàrrec, cabruna, espina cal, floravia, peu de gat sabatetes de la Mare de Déu, herba fetgera, mil·lulles, borrisol, molsa, malva, ratabou, escabiosa, cabeçudes...

FAUNA: llebre, conill, guineu, tuixó, senglar, busaroca, mussol, òliba, pardal, merla, gaig, garça, botxí, gavina, perdiu guatlla, reietó, cardina, gafarró, verdum, oriol, rossinyol, cuereta, enganya pastors, estornell, gralla...

Els gran nombre de vegetals que romanen per aquests contorns permet als botànics i als estudiants de biologia treballar perfectament tot un seguit d'espècies, això no és possible en molts d'altres indrets.

Un altre seguit d'atractius dignes d'esmentar per la seva bellesa són els salts, les cascades i els avencs. La riera de Balà és captivadora. Passejar-se per la rambla de l'Avenç és una gran oportunitat per a poder

contemplar, estudiar, pintar i fotografiar una carrandella de vegetals desconeguts per molta gent. També podem escoltar el cant d'algunes espècies d'aus boscanes. Fou un gran aventatge per al poble el descobriment de la cova del Serrat del Vent, la qual permet el proveïment d'aigua a totes les cases; això ha estat un joiós, ja que anys enrera l'abastiment d'aigua era força problemàtic.

Un treball digne d'armiració i que mai no serà ben pagat és la tasca que ha fet i que duu a terme, desinteressadament, en Francesc Puntí i Homs, masover de la Cau. Es dedica a netejar de mates els voltants de la Font Nova, arranjada per ell mateix. Hi ha construït una llar de foc apta per a coure-hi costelles i butifarra i per a aixoplugar-s'hi de la pluja i de la neu, també hi ha col·locat unes taules de pedra molt originals i boniques.

En Francesc també ha descobert restes arqueològiques procedents sens dubte d'un poblat medieval pels voltants de l'ermita de Sant Corneli.

Porta a terme l'excavació d'un dolmen; ell no para de rebuscar i sovint troba coses interessants. Cal agrair-li la molèstia que té després de cada festa en netejar de papers i deixalles l'entorn de la font; ell hi ha col·locat atuells per a deixar-les, però molta gent no en fa ús i ho

deixa tot on més bé li plau sense tenir en compte si el lloc queda net o brut.

Un altre acte digne de mencionar és la bona hospitalitat que ofereixen els habitants de Tavertet als foranis que hi tenen la seva torre o casa per a passar-hi els caps de setmana i també al qui solament hi anem algunes vegades per a gaudir de la tranquil·litat que s'hi troba. Hi ha un esmerat servei d'hostaleria, forn de pa, actes religiosos i tot el que cal per fer-hi una bona estada.

Els mitjans de vida dels habitants actius és l'agricultura i la ramaderia. Antany hi havia colles de segadors, de bosquerols, de paletes i d'altres; que quan totes les cases eren habitades hi havia molta mà d'obra sobrera per a dur a terme la tasca quotidiana i per tant era necessari anar a treballar a altres llocs mancats d'obrers; també eren típiques dels contorns de Tavertet les colles de tonadors d'ovelles; algunes començaven a esquilar al Vallès i acabaven a la Cerdanya.

BREU HISTÒRIA

Si fem una mica d'història d'aquesta comarca veurem que no ha estat tot tan bonic sempre; ja que totes aquestes coves i boscúries havien servit de refugi i amagatall per a molts bandolers; recordem haver-ne sentit a

parlar d'alguns com: en Rocaguinarda, el Cabrer, el Gironí, en Trucafort, el Serraller, l'Estanislau, en Tucasson...

Del qui més se n'ha parlat i escrit és, sens dubte, en Joan Sala i Ferrer més conegut per en Joan de Serrallonga. Nasqué el 1.594, era fill del mas Sala de Viladrau, el 1.618 es casà amb Margarida Tallades, pubilla del mas Serrallonga de Querós. No foren poques les forces que lluitaren contra ell; però la coneixença que tenia del país li havia permès de fer-ne escàpol nombroses vegades. Fou el duc de Cardona el qui, per mitjà de la vigilància que l'hi dedicà, l'obligà a refugiar-se a l'altra banda dels Pirineus. En una de les anades i vingudes que feia de França vers les Guillerries i la Selva, l'hereu del mas Agustí

- Joan de Serrallonga.

de Santa Coloma de Farners en féu delació; el prengueren el dia 31 d'octubre del 1.633; fou dut a Barcelona i després d'un llarg procés i tortures va ésser ajusticiat amb tota crueltat el 8 de gener del 1.634.

Un altre bandoler, del qual no tinc dades dels anys que va viure, fou en Ferriol. Es dedicava al furt, al segrestament d'adinerats i a robar als mercaders i firetaires que venien d'Amer i d'Olot. Un dia s'alçà el somatent, el varen prendre i després el varen desquarterar; penjaren els trossets al peu dels camins de més trànsit; col·locaren la testa en un gabirot de ferro i el van penjar en un roure prop del mas la Casassa de Pruit-Rupit, on hi romangué molts anys per escarment dels altres que per allí passessin. No sempre foren bandolers els qui s'amagaven per aquells indrets, ja que en temps de guerra s'hi refugiaven els fugitius que es negaven a lluitar al front de les revoltes. En els anys 1.936 al 1.939, foren nombrosos els qui es negaven a lluitar i s'amagaven al bosc i on podien. Però tornaren els mal factors i des del 1.944 fins a finals del 1.950 els maquis feren ús dels amagatalls del Cabrerès. Aquests eren gent que s'havien refugiats al sud de França que en aquells anys hagueren d'abandonar aquell país.

- Interior de l'església de Tavertet.

Per altra banda, al·ludint les coses bones ocorregudes en aquest poble diré que foren fills d'aquestes contrades dos bisbes de Vic: Guillem de Tavertet (1.195-1.233), conseller del rei Pere II d'Aragó, gran defensor dels drets de l'església vigatana, tumulat al monestir de Sant Pere de Casserres, on volgué acabar els seus dies tranquil·lament; i Galceran Sacosta (1.328-1.346), fill del mas Avenc, havia estat ardia ca d'Andorra, a la catedral d'Urgell i construí a ses despeses la capella del Cos de Crist a la seu de Vic.

Altres notes històriques:

L'església parroquial de Tavertet és la de Sant Cristòfol; bonic exemplar romànic (segle XI) ampliat amb capelles laterals el segle XVI. El lloc consta l'any 1.070, vinculat al Castell de Rupit. Tingué autonomia des del segle XIII amb els cavallers de Tavertet, passà als Malla (se-

gles XIV-XV), fins que el 1.518 el comprà el baró de Savassona.

Sant Bertomeu Sesgorgues, constava l'any 1.072; l'església actual és d'origen romànic (segle XII), els terratrèmols dels segle XIV hi causaren grans desperfectes. L'any a.769 fou fortament restaurada. El 1.840 s'uní a Tevertet. El 1.855 recobrà la independència parroquial Els últims anys dels segle XIII n'era rector mossèn Bernat Llobet. Des del 1.932 roman repartit parroquialment entre l'Esquirol i Tavertet.

Era capella pública la del mas Tresserres, en honor a Santa Cecília, consta en l'acta de visita canònica a Tavertet l'any 1.687.

Sant Miquel de Sorerols, existia l'any 1.062, mossèn Jaume Cases Sobiranes tingué cura d'aquesta parròquia des del 1.316 al 1.331. El 1.572 s'hi anexionà part de l'an

tiga parròquia de Sant Vicenç Sariera.

Sant Vicenç de Verders; església de Sant Vicenç Sariera, fou construïda l'any 1.129. Fundada pel monestir de Casseres. El segle XVI va caure aquesta parròquia ser vida per Savassona i després per Tavèrnoles.

Sant Corneli és una ermita d'alt d'un serrat a la part de tramuntana

de Tavertet; n'he trobat poques notícies; la llinda del portal ostenta la data 1.717, el campanar, quadrat, fou construït l'any 1.868.

Una altra església fou la bastida pels pescadors de Roda i Manlleu, en honor a llur patró Sant Pere Pescador; es trobava prop de l'aiguabarreig de la Gorga i el torrent de Sant Martí; en

l'actualitat és inundada pel pantà de Sau.

Cal puntualitzar que de Tavertet i els seus contorns se'n podria escriure un llibre d'un volum considerable, ja que hi ha moltes coses meravelloses per a explicar i donar-les a conèixer als visitants.

COLLABORACIONS

TENIM DIPOSIT.

ESPEREM QUE PLOGUI.

Aquest estiu a Tavertet, podrem seguir obrint l'aixeta i sortirà aigua, aigua a dojo.

Això passarà en primer lloc, perquè ha plogut... i molt. (Els altres anys també plovia, però a mitjans de juliol ja teniem que anar tancant l'aigua a totes hores).

La diferència ha estat que aquest any tenim DIPOSIT, un magnífic dipòsit pagat per la Generalitat de Catalunya i la Diputació.

Aquest magnífic dipòsit d'un mil·lí de litres, gràcies a les pluges d'enguany és plé de gom a gom; tindrem aigua de sobres mentre siguem els que som i plogui quan faci falta aigua per omplir el dipòsit.

-Però...

Què passarà si Tavertet continua creixent com creix i un any no és tan bo en pluges, com voldriem, i el gran dipòsit no s'omple?.

Els que pensem, varem pensar en fer

un pou artesià, que servís continuament aigua al dipòsit.

Pujà el "Zaorí" amb varete i tot. Ens portà a on creia que podria haver una veta d'aigua. Preparà la vareta, la vareta es mogué i tots seguïem amb devota processó home i palet. Finalment, la "vareta màgica" assenyalà un punt del terra.

Un dels més incrèduls li preguntà si es jogaria un sopar. Mig ofès, el "Zaorí" digué: i tant!. Que lo que el palet deia, per a ell anava a missa.

Ja sabíem a on foradar, però quan vàrem saber el que això costava i que l'ajuntament, com quasi sempre, no tenia prou mitjans per això del pou, es decidí fer una reunió de veïns i entre tots pagar el que el pou costés. S'arribà a 86 mts. i sortí aigua, però tan poca, que segons diuen no és ni rendible aprofitar-la.

L'aigua no ha sortit, però això no dona la raó als veïns que de primer antuvi, no volgueren pagar, dient que no creien en "Zaorís" ni gent d'aques-

ta del "palet".

El problema de futur continua; el dipòsit està plantat aquí, damunt del possible, com un gegant de panxa molt grossa, i a aquest enorme gegant, si no se l'alimenta regularment, pot ésser inútil.

Avui en dia, la majoria dels pagesos ja no esperen que ploqui per a poder regar els camps i tenir collita o no. Les modernes extensions agrícoles, són regades per sistemes d'aspersió, que assegurin les collites de manera regular.

-Bé...!

L'important i digne de mencionar és l'esperit i visió de futur d'uns homes que no deixen d'estar preocupats, per molt plé que -avui- estigui el famós dipòsit d'un mil.lió de litres, que ben comptat i sense voler ésser pessimistes, si no entrés una gota d'aigua en un mes, les 72 famílies de Tavertet gasten solament 200 l. d'aigua per casa, el deixarien més sec que un os. Pensem que un llarg i calorós estiu

s'apropa.

-Si no s'ha trobat aigua a 86 metres, per què no mirem més avall ?.

- Si no hi ha diners per a pagar-ho, per què no s'en demanen a la Generalitat ?.

- Pot ser que entre uns i altres poguem trobar solucions, o com a mínim, cercar-les.

El que no pot ser, és que la sort d'aquest dipòsit estigui en mans dels elements, qual "La Armada Invencible". Plantejem-nos això de l'aigua amb visió de futur; el futur sense beure ni regar és molt fotut.

Des d'aquestes pàgines, voldria agrair a aquests veïns que, quan varen sentir parlar del pou i del que costava, ens varen fer costat, aportant uns diners, que estic segur, que si avui els hi tornéssim a demanar, per fer un altre pou, la gran majoria, per no dir tots, tornarien a pagar-los, gustosos de no haver d'esperar que ploqui, per a poder veure aigua.

Aquesta és la relació de noms i pagaments dels que han col.laborat:

AJUNTAMENT DE TAVERTET	178.500	RAMON ESPADAMALA	6.000	JOSE JUVENTENY	6.000
JAUME ROURE	6.000	CARLOS BACH	6.000	MERCEDES HOMS	6.000
CAN CABRE	6.000	BERNARDO CORBERA	6.000	CARMEN DIEGO	6.000
JOAN COMA	6.000	MANUEL COMERMA	6.000	ANTONIO MOLINA	18.000
ELVIRA PRECIADOS	6.000	ENRIQUE BORRAS	6.000	JUAN SARRIAS	6.000
JOAN FERRES	6.000	JORDI GUMI	6.000	JAIME FABRE	6.000
JOSE MOUELLAS	12.000	JOAN COMTE	6.000	MANUEL IBAÑEZ	6.000
JOAN PLANAS	6.000	JOANOLA	6.000	COLONIA SAN SALVADOR	6.000
EMILIA FALCO	6.000	JOSEP CRISTIA	12.000	SANTIAGO FATJO	6.000
MIGUEL PARRAMON	6.000	DOLORES PEIRO	6.000	JAVIER ARUMI	6.000
JUAN MARTI	6.000	CELESTINO SOY	6.000	FRANCISCO GIRONELLA	6.000
JOSEP MARIA REIXACH	6.000	LUCIA URPI	12.000		
MONTSERRAT BUXO	6.000	ISIDRO MANZANO	6.000	A TOTS MOLTES GRACIES.	
LUCIANO MAS	6.000	BALDOMERO DONADEU	6.000		
ANTONIO ROVIRA	6.000	JOSEFA PIUGVILA	12.000	ENRIC BORRAS.	
RAMON BARTOMEUS	6.000	FREDERIC ANGUERA	6.000		
JOSE MARIA VILAGRASSA	6.000	ROSA JORDA	6.000		

Fruita del temps

TOT VE QUE ARRIBA

A tots els que esperem

Fa dies que friso per veure el borriçol que anuncia la florida del cirerer del jardí de la torre veïna. És com una mena de litúrgia esperança dora i il.lusonada que

m'avisa, cada any, l'arribada de la primavera. Un dia, en un moment de descans que la "colla" et deixa, (un d'aquells escassos i sedants minuts de calma que els alumnes rega

len als professors, en hores que tenen la "bona") mires pels finestrals de l'escola i veus que a les branques del cirerer jove hi han aparegut uns borrellons de neu o unes tofes

de cotó fluix agombolades per uns principis de fulletes tendres que els fan la guàrdia.

Llavors, t'adones que la florida del cirerer no és, com la de l'ametller, un simple anunci primaveral "entre sol, núvols i vent" com deia Maragall, sinó l'autèntica porta de la primavera que s'acaba d'esbatanar.

D'ençà d'aquella primera sorpresa, ja pots mirar cada jorn i aniràs seguint la ruta lluminosa del bon temps: més flors, més fulletes, més blancor... I, un dia, tot de cop, el verol de les cireretes entre el verd maragda lluent i fi.

El miracle del cirerer és tan ràpid que no et dona temps, gairabé, ni de meravellar-te: tan aviat el veus blanc com ja te'l trobes sembrat de rubís primerencs entre el verd violent i esclatant.

I és que tot té, si se'l sap veure, el seu al·licient en aquest món màgic de la natura: l'amet-

ller floreix d'hora i grana tard; el cirerer, com qui ha anat treballant per dins, es lleva de cop i, llavors, galopa lleuger per arribar abans que els altres.

El que és cert és que a mí, el cirerer sempre m'ha semblat la imatge d'aquell que no té pressa per sortir al carrer, per encarar-se amb la vida acativa, per ficar-se en el món del soroll, perquè va emmagatzemant energies, pensant solucions, atresorant coneixements... Quan surti, serà una meravella veure quanta dolçor, quanta riquesa, haurà elaborat en les hores solitàries i seques del dolor, de l'esforç, del treball callat.

Jo m'imagino com deu frisar-se el pobre cirerer amb les branques nues, veient, al seu entorn, la florida matinal de l'ametller airós i, fins i tot, la del més senzill presseguer; com són ja un bé de Déu de toies i de fragància; com els van festejant les abelles i

com els volten les noies rialleres per a treure'n algun pom blanc o rosat i posar-se'l, orgullosos de la joia abastada, damunt del seu pit ardit i emprenedor...

Sí: és ben cert. Aquestes esperes són molt pesades. La de la mare somniant el naixement o la creixença del fill que ja s'imagina gran i arriscat: la de l'estudiant que no veu la manera d'arribar a final de curs amb bons resultats; la de l'artista que es neguiteja buscant la forma ideal, el color definitiu, la consonant reclamada per la rima exigent.

Demà, però, filla del dolor i de la constant elaboració de la saba interior, la florida serà exultant i el fruit andolcirà les hores i alegrarà el món.

Perquè, tot ve que arriba, cirerer, tot ve que arriba !

Lluís Badia i Torras.

L'EERMITA DE SANT CORNELI

No serà tarda de primavera la d'aquest diumenge de febrer ?

-Aprofitem-la i arribem-nos a Can Toni per assaborir l'aigua de la Font del Faig ? Ens ho diu ben volent el fill Barnat. I de cidits, ens encabim en el vehicle la muller Maria, la nora amb el pom de flors de la petita Marta i

aquest cronista, reforçada la mà amb bastó de jubilat. Quin servei, el bastó ben nuat actuant com a tercera cama !.

I enllà s'ha dit per atènyer un dels paisatges que més ens perforen l'ànima. S'ha copsat ben del tot, amb bona paraula escrita, l'opulent misatge del nostre Collsacabra ?.

Sortits de Manlleu i mirat des de Llafrenca, la seva panoràmica ens fa cina, sia a l'hivern, sia a l'estiu. Aquella plata que rellueix encastada a la custòdia d'Aiats i de Cabrera, és cosa no vista enlloc. Quina processó el rosari de les pairals masies brunes, exornades amb els roquets de-

mogràfics de Can Toni, Sescorts i l'Esquirol, cantant tots laudes a Santa Maria de Cabrera:

"Flor gentil, esbadallada al bes de la primavera..."

No ens mouriem, no, d'aquesta talaia de la serra de Llfrenca. Mes, en un girant d'ulls, passat Can Toni, tots deixem la carretera que giragonça fins a Olot, per afluir a la cabreresca Font del Faig.

La neu darrera, a claps, ací encara imnera. Congestes en les obagues, rebones per revenir les aigües, deixen intransitable l'indret. Tot és xaragall, aiguamolls llefiscosos, sols salvats pels sorollosos esclops. Ai!, en aquest pla, no podem pas aturàr-nos-hi. Ens caldrà recular? En Bernat reanima la nostra decepcióproposant arribar a l'ermita de Sant Corneli.

El camí, pedregós, fo

radat, alts i baixos en doina, prou demana un adobcar la muntanya patètica ho pidola. Nua que és ara aixonada, rovellat el fullam, sinfonitza ni que adusta, un sortilegi que hipnotitza els sentits.

Centenars de metres enllà una font canta a l'esquerra. La puresa del raig esdevépicaportes truncant a la veïna ermita.

Una fumerola, a l'aiguavés de la carena, ens alarma, encongint-nos. S'hi aplegarà qualque estol coent-hila minestra? No es veu ànima enlloc. I el foc crepita viu!. Déu-nos-en guard que una ventada espargeixi a dreta o a esquerra el caliu. Car no és brosta ni tronca prima lo que es devora en l'holocaust. Son deixallesde plàstics i de rebuigs domèstics lo que manté el foc amb flama perillosa.

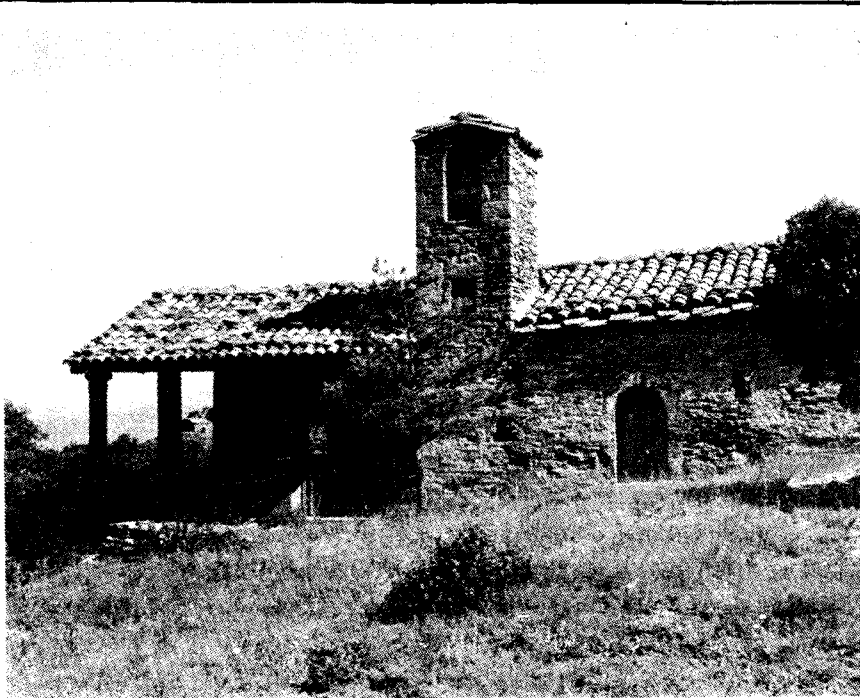
Quants disbarats, penssem, provoca l'incivisme!. No sabem ni qui ha

estat, ni d'on diantre procedeix la borsa de plexiglaç. El que ací constatem és que en Bernat i un hom ens hem precinitat en anagar la foguera, no aconseguint-ho del tot colgant-la en un munt de pedruscall. Sort de l'ajuda de Sant Corneli!. Una congesta, a l'obaga de l'ermita, al peu del dòlmen, ens ha servit de meravella per emmudir les flames. Germana neu, quin servei!.

Somort el foc, calmosos hem esguardat la rusticitat de l'ermita. Ens hem resignat, amb els ulls de l'ànima, a esguardar en penombra a Sant Corneli, en exili la clau guardada a la masia veïna de La Cau. Ens heu protegit, Sant Patró, en el perill que hem pogut decantar. Els dos-cents anys i més, documentats a la llinda del Santuari, perillaven d'esdevenir brases capolat el recinte en cendra ventissa.

Ara, abocats sobre del cingle que encarat a migdia protegeix de tramuntana la sotalada de Tavertet, ovirem idíllic el noble, cobricel.lat enllà amb l'ametista del montsenyenc Turó de l'Home. Quanta bellesa a norri!.

El crepuscle senyoreja i és hora de tornar a joc. Desentronquem el camí. L'alt pinacle del Puigmal, centinella fortificat cara nord, protegeix els repeus dels cingles d'Aiats i de Cabrera. Bells esguards bressolant la naturalesa en èxtasi. Enlloc més, estam-

- Capella de Sant Corneli.

pa tan opulenta. Davallant, somergits en l'ègloga, in mente cançonejem la sisena de Ludwig van Bethoven, la immarçible Pastoral. Sí!. La naturalesa ací canta, divina, amb ressó d'eternitat. Allò que pessigollejava a Maragall:

"Ja sé que , sou, Senyor; però on sou, qui ho sap ?".

No serà aquest país una llei d'avantguarda signat amb toc diví? Amb ulls admiratius, creients, convenim amb el poeta:

"Deixeu-me creure, doncs, que sou aquí".

- Dolmen de Sant Corneli. 1.600 a.C.

Cap tard gloriós, el d'aquesta tarda de febrer...

Josep Prat i Roca.
8 de febrer de 1981.

RACÓ DELS MES JOVES

LA PLUJA

Com plou,
tot es mou.
les fulles dels arbres,
les flors, l'herba...
Es maco veure com plou,
com cau l'aigua amb tanta pressa,
que ni t'en adones del temps,
que passa.

A la nit,
com estàs al llit
sembal que la pluja hagi encongit.
doncs ja no plou tan, ni fa tan de fred.

Al sortir de nou el dia,
tot és moll,
però més maco que ahir,
quan t'en vas anar a dormir.

Com plou
tot es mou...

Mª Dolors Grau.

30 de Novembre.

POEMES

Els cingles de Tavertet
són el millor raconet
del petit poblet.
A Tavertet tot és net
per la bondat
d'un petit homenet.
Aquest poblet
no és pas més gros
que un cap-gros,
ni més petit
que un mosquit.

L'escola de Tavertet
no hi van pas més
de quatre ninets.
No és pas tant gran
com un gegant,
però no és pas tant petita
com una formigueta.
Es millor l'escola de Tavertet
que no la d'un altre poblet.

La cova de Tavertet
està en un petitet raconet
del estret poblet.
Té una boca de
pam per aquí
pam per allà
i pam per més enllà.

A Tavertet sempre fa sol
però mai fa fred.
Faci fred, faci calor
Tavertet és el millor.
Al qui li agrada Tavertet
sempre procura
tenir-ho net. - Isabel Parramón.

ELS "DROGADDICTES"

La gent es pensa que són persones que ja no tenen remei, que no són normals com qualsevol altra persona.

Però, si ens hi fixàvem una mica, ens adonariem que són persones normals!, a les quals cal donar confiança i amistat ja que són gent malalta però que es poden curar com qualsevol malalt.

Aquí, a Tavertet, hi ha una casa que és habitada per aquestes persones, i, encara que algú es pensi que no fan res, treballen com qualsevol altra persona i viuen com persones normals i corrents.

Amb ells hem pogut parlar un xic:
-Nom: Miquel Angel Lucas i Sánchez, conegut per "Chiqui".

-Anys: 15.

-Temps que segueixes la recuperació:
3 mesos i mig.

-Has estat en algun país estranger?
A França.

-Creus que la gent us té per "drogats sense remei" ?

No!

-Si tinguessis una oportunitat, tornaries a prendre droga?

No.

-Per què?

Perquè prenent droga, arribaries a un moment que moriries.

-Et penedeixes d'haver pres droga?

No.

-Per què?

Perquè m'ho he passat molt bé.

-Quant de temps esteu al mateix lloc de recuperació?

2 o 3 mesos.

-Penses que la droga és l'única solució

per a sortir dels problemes ?

No.

-Per què ?

La droga és una solució momentània que amb el temps et causa més problemes.

-Quan estiguis recuperat, t'agradaria treballar en una fàbrica ?

Ja he estat treballant en fàbriques. Però sí que m'agradaria.

-Per què ?

Perquè no tinc cap més possibilitat.

-Trobés a faltar a la teva família ?

Sí !

-T'agrada aquest poble i la gent que hi viu ?

Sí.

Com haureu vist, les respostes són les que hauria donat qualsevol altra persona.

En allò que té raó, és quan diu que quan acabi la recuperació no tindrà on anar a treballar, car amb 15 anys, i els estudis per acabar, no és fàcil de trobar feina.

Es el noi més jove que hi ha aquí dalt, però també pot ser el més afectat, pel fet de no haver pogut acabar els estudis.

L'home més gran de "Can Casals" té 30 anys, però també és el qui s'ocupa de tot; n'és, com si diguessim, el cap, car ja està quasi curat.

Bé, aquí es va acabar "l'entrevista" que hem fet curta però interessant.

Maria Dolors Grau.

28 de febrer de 1982.

racó del poeta

HERETGIA

Un dia deixaré aquesta casa,
i els clavells que floreixen al balcó.
Un dia es farà pols aquesta brasa,
i serà il·luminada ma foscor.

Colliré del verger la millor rosa,
i l'hi duré a Ell, per tot present.
On aniré no hi fa falta altra cosa,
que duu blanques les mans i el pensament.

Deixaré aquesta vall on tot s'exhala,
on tot el que comença ha de finir.
Puix que la vida em fou donada;
tot el que rebera jo d'uní.

Per més que em diu el cor que l'he traïda
la memòria d'Aquell, a qui dec amor;
jo sé que seré en sos braços acollida,
doncs, no hi ha dins son pit rancor.

Es per això que al demà no tinc temença,
i amb alegria obro els ulls a cada jorn.
I vesteixo ma nuesa d'esperança,
i en la terra, sols per Déu abaixo el front.

CARME TULON.

LA CAMPANA DEL CLOQUER

*El cloquer té una campana
que canta amb dolça veu.
El seu cant ens agermana
com mística sardana.
Que feliços som al costat seu!*

* * *

*Quan vaig néixer, un dia,
la campana, d'alegria
no cabia dintre seu;
d'un cantó a l'altre anava
i a tot el poble parlava
fent sentir la seva veu.*

* * *

*Ja tenia un altre fill
i guardar-lo de tot perill
davant tots es comprometia...
I quan marxaré a l'altre món
amorosa em vetllarà el son
com ho diu la profecia.*

COMIAT

*Si moro lluny de ma terra
i aquesta pobra desferra
a casa no pot tornar...
deix-o que voli el meu esperit
cap a l'infinit
on desitja reposar.*

*Adéu, germans, adéu família,
adéu estimat Cabrerès,
des del gran silenci de la VIDA
en vosaltres pensaré.*

MIQUEL BANÚS

